



Euroopan unionin  
osarahoittama

innokaupungit



Tarjouspyyntö 1.8.2024

## Kokeiluhankinta: Ikäihmisten aktivointi ja liikkuminen

Helsingin kaupunki hakee tällä kokeiluhankinnalla yrityksiltä ehdotuksia ratkaisuiksi, joilla voidaan edistää ikäihmisten arjen aktivoimista ja liikkumisen lisäämistä. Parhaat ratkaisuehdotukset valitaan toteutettaviksi ns. nopeina kokeiluina. Kokeiluhankinta toteutetaan tarjouskilpailuna ja kaupunki hankkii valitut kokeilut pienhankintana. Hankinnan kokonaisarvo alittaa kansallisen kynnyksarvon, jolloin hankintaan ei sovelleta hankintalakia.

Helsingin kaupunki tarjoaa yrityksille ja muille yhteistyökumppaneille mahdollisuuksia kokeiluihin. Kokeilutoiminnan ja yhteiskehittämisen tarkoituksena on, että yritykset voivat testata tuotteitaan aidoissa toimintaympäristöissä, kaupunkilaisten kanssa ja kaupungin eri toimialojen asiantuntijoiden tukemana. Tavoitteena on kehittää yhdessä loppukäyttäjien tarpeita paremmin palvelevia ratkaisuja sekä samalla tukea yritysten tuotekehitys- ja liiketoiminnan edistymistä.

Kokeiluohjelma on lokakuussa 2023 käynnistyneen Euroopan unionin osarahoittaman [KauKo - Kaupunkiympäristöt Kokeilualustana hyvinvointi-innovaatioille -hankkeen](#) ensimmäinen pilotointikierron. KauKo-hankkeen keihäänkärkenä on kehittää kaupunki- ja rakennettua ympäristöä liikkumiseen kannustavaksi, sekä terveyttä ja hyvinvointia tukevaksi yhdessä alan yritysten kanssa. Hankkeessa kaupunginosiin perustetaan kokeilualustoja, joilla kehitetään hyvinvointia, terveyttä ja liikkumista edistäviä innovatiivisia ratkaisuja. Hankkeen kokeilut toteutetaan Helsingin kaupungin osahankkeen osalta kaupunki uudistusalueilla (Malmi ja Malminkartano). Hankkeessa tavoitellaan innovatiivisia ratkaisuja, jotka luovat uusia markkinoita yrityksille sekä vahvistavat niiden kilpailukykyä. Samalla uudet ratkaisut tukevat pitkällä aikajänteellä kaupunkilaisten hyvinvointia.

### Taustaa ja tarve:

Tausta tulevalle kokeiluohjelmalle on kaksipiippuinen: globaali väestö ikääntyy, minkä lisäksi liikkumistrendit ovat olleet laskusuuntaisia jo monta vuotta. Liikkumattomuudella sekä runsaalla yhtäjaksoisella paikallaan ololla on tutkittu yhteys keskeisiin kansansairauksiin, kuten 2. tyypin diabetekseen, tuki- ja liikuntaelinsairauksiin, sekä mielen terveyteen. UKK-instituutin arvion mukaan kansallisella tasolla liikkumattomuuden vuosittaiset kustannukset ovat vähintään kolme miljardia euroa.

Väestön ikääntyminen on puolestaan Suomessa nopeampaa, kuin missä tahansa muussa EU-maassa. Väestön ikärakenteen muutos tuo eteensä yhteiskunnallisia haasteita: kuinka pitää ikääntyvä väestönosuus toimintakykyisenä. Liikkuminen ja aktiiviset elintavat ovat tutkitusti vahva keino hidastaa ikääntymisen tuomia haasteita. UKK-instituutin teettämän tutkimuksen perusteella suurin motivaatiotekijä ikäihmisten liikkumiselle on nimenomaan fyysisen kunnon ylläpitäminen, sekä mielen hyvinvoinnin edistäminen. Yli puolet vastaajista nosti liikkumisen sosiaaliset puolet myös tärkeäksi temaksi.

**KauKo-hankkeen ensimmäisen kokeiluohjelman puitteissa haemme innovatiivisia ratkaisuja ikäihmisten liikkumisen ja aktiivisen arjen edistämiseksi. Ratkaisut voivat liittyä esimerkiksi kaupunki-infraan (esim. valaistukseen), teiden ja ulkoreittien kunnossapitoon, innovatiivisten viestintäratkaisujen kehittämiseen tai kaupunkiympäristöön rakentuvaan aktivoivaan pelillisyyteen.**



Euroopan unionin  
osarahoittama

innokaupungit



Kokeilut tullaan toteuttamaan Malmilla, joka on yksi kaupungin valituista kaupunki uudistusalueista. Malmi tarjoaa erinomaiset kokeilumahdollisuudet erilaisille ratkaisuille, sillä kaupunginosaa tullaan tulevina vuosina kehittämään ahkerasti. Kaupunki uudistusalueen myötä Malmilla tullaan käynnistämään erilaisia kehityshankkeita seuraavien vuosien aikana, mm. Malminkentän uusasuinalueen kehitysprojekti, Ylä-Malmin torin mittava uudistus, sekä uimahallin laajennus.

Ratkaisujen tulee vastata johonkin/joihinkin seuraavista teemoista. Kokeilut toteutetaan Malmin alueella joko ulko- tai sisätiloissa - alueilla, jotka sijaitsevat asukkaiden kulkureittien läheisyydessä. Hanketiimi auttaa löytämään sopivan ulko- tai sisätilan Malmin alueelta yhteistyössä hankkeen sidosryhmien kanssa.

Ratkaisujen teemat:

- **Aktivoiva ja viihtyisä tila**
  - Aktivoiva ja viihtyisä ympäristö, jossa ikäihmiset voivat puuhastella ja pelaila matalalla kynnyksellä erilaisten aktiviteettien parissa niin yksin kuin yhdessä. Ratkaisut voivat hyödyntää esim. pelillisyyttä, aivojen aktivoimista tai luontoyhteyden parantamista.
- **Palveluiden saatavuuden parantaminen**
  - Ratkaisut, jotka helpottavat ja innostavat ikäihmisten arkea tuomalla palvelut heidän luokseen erilaisia innovatiivisia malleja hyödyntäen (esim. pop-up -tyylisesti). Palvelut voivat olla mm. fysioterapia-, kirjasto- tai muita aktiviteettipalveluja.
- **Viestinnän kohdentaminen ja tehostaminen**
  - Houkuttelevia ja selkeitä viestinnän ratkaisuja, joita on helppo käyttää tai opetella käyttämään ohjeistusten turvin. Tärkeää on saada kohdennettua paremmin tietoa alueen tapahtumista, muutoksista, palvelutarjonnasta, tms. ikäihmisille. Esim. älypuhelinvapaaan teknologian hyödyntäminen (digitaalinen ilmoitustaulu).
- **Syksyn pimeyden ja kylmyyden huomioiminen**
  - Ratkaisut, jotka mahdollistavat ikäihmisten liikkumisen turvallisesti kaupunki ympäristössä pimeinä, kylminä ja/tai liukkaina aikoina. Esim. valaistukseen, teiden kunnossapitoon ja liukkauden estoon liittyvät ratkaisut.

**Hankinnan kuvaus:**

Tarjouskierroksella haettavien ratkaisujen ei tarvitse olla täysin valmiita, mutta niiden tulee olla tarjottuna aikana käytettävissä ja kokeiltavissa yhdessä käyttäjien ja kaupungin asiantuntijoiden kanssa. Tarjottuihin ratkaisuihin kytkeytyy potentiaalia esimerkiksi innovatiivisuuden tai liiketoiminnallisuuden näkökulmista.



Euroopan unionin  
osarahoittama

innokaupungit



Kokeilun aikana syntyneet immateriaalioikeudet jäävät palvelun tarjoajalle ja mahdolliset kokeilussa käytössä olleet fyysiset työvälineet palautuvat tarjoajalle.

Kokeiluhauulla hankitaan **korkeintaan kaksi (2) nopeaa kokeilua**, joissa yritykset kehittävät ja kokeilevat (kesto n. 2-3 kk) uusia ratkaisuja KauKo-hankkeen esittämään teemaan. Kokeilu tulee olla käynnistettävissä viimeistään marraskuussa 2024, ja sen tulee olla toteutettavissa kokonaisuudessaan helmikuun 2025 loppuun mennessä. Tarjousten ja kokeilujen kieli on suomi.

### Hankintamenettely:

Helsingin kaupunki hankkii kokeilun tarjouskilpailuna toteutettavan nopeiden kokeilujen haasteen kautta. Kaupunki hankkii valitut kokeilut pientehkävänä. Hankinnan kokonaisarvo alittaa kansallisen kynnyksen, jolloin hankintaan ei sovelleta hankintalakea.

**Kokeilu ei sido kaupunkia varsinaisen ratkaisun hankintaan.** Jos Helsinki päättää kokeilusta saatujen kokemusten perusteella hankkia haasteeseen vastaavan tuotteen käyttöönsä, niin kyseessä on tästä erillinen hankinta.

Nopeaan kokeiluun osallistumisesta voidaan maksaa **enintään 16 000 euroa (alv 0%)** per kokeilu. Tarjoaja voi tarjota haluamansa kokeilun keston, kuitenkin ottaen huomioon määritellyt aikataulurajat.

### Tietosuojan liittyvät vaatimukset:

Mikäli henkilötietojen käsittely kokeilun toteuttamiseksi on välttämätöntä, noudatetaan henkilötietojen käsittelyn sijainnin osalta tässä tarjouspyynnössä esitettyjä vaatimuksia.

Tarjoaja saa käsitellä ja siirtää kokeilussa käsiteltäviä henkilötietoja EU/ETA-alueen ulkopuolelle, jos siirto täyttää tietosuojalain V luvussa määritellyt edellytykset. Tällöin sopimukseen on liitettävä viimeisimmät Euroopan komission hyväksymät vakiolausekkeet. Lisäksi on arvioitava tapauskohtaisesti, riittääkö vakiolausekkeiden käyttö takaamaan siirrolle EU:n vaatimuksia vastaavan tietosuojan tason. Jos vakiolausekkeet yksinään eivät riitä, tulee lisäksi käyttää täydentäviä lisäsuojatoimia, joista Euroopan tietosuojaneuvosto (EDPB) on antanut suositukset (suosituksen 01/2020 uusin päivitetty versio) tai vastaavia riittäviä lisäsuojatoimia. Tarjoaja toimittaa kaupungille kirjallisen selvityksen EDPB:n suositusten mukaisista täydentävistä suojatoimista ennen käsittelyn aloittamista sekä aina suojatoimia muutettaessa. Käsittelyn aloittaminen EU/ETA-alueen ulkopuolella ja suojatoimien muuttaminen edellyttää lisäksi kaupungin erillistä hyväksyntää.

Henkilötietojen siirrolla EU/ETA-alueen ulkopuolelle tarkoitetaan esimerkiksi tilanteita, jolloin tietoja tallennetaan EU/ETA-alueen ulkopuolella sijaitsevaan pilvipalveluun tai palveluntarjoajana toimivalla henkilötietojen käsittelijällä on pääsy etäyhteydellä henkilötietoihin EU/ETA-alueen ulkopuolelta. Lähtökohtaisesti pilvipalveluntarjoajalla on aina pääsy palvelussa käsiteltävään tietoon, mikäli tieto on elinkaarensa aikana palvelussa selväkielisessä muodossaan tai palveluntarjoajalla on pääsy tiedon salaamiseen käytettyihin salausavaimiin.

Mikäli kokeilun toteuttamiseksi on välttämätöntä käsitellä henkilötietoja, toimii Tarjoaja käsiteltävien henkilötietojen osalta tietosuojalain 26 artiklan mukaisena yhteisrekisterinpitäjänä kaupungin kanssa ja sitoutuu tämän tarjouspyynnön liitteenä olevalla yhteisrekisteriliitteellä sopimaan kummankin rekisterinpitäjän vastuualueet tietosuojalain asetuksessa vahvistettujen velvoitteiden noudattamiseksi.



Euroopan unionin  
osarahoittama

innokaupungit



## Tarjouksen jättäminen:

### Tarjoajalta edellytettävät vaatimukset:

- Yrityksen täytyy olla Suomessa yritys- tai yhdistysrekisterissä. Yhteistyökumppaneina palvelussa voi olla myös 3. sektorin organisaatioita (Huom. yhdistys voi hakea haasteeseen ainoastaan yrityskumppanin kanssa).
- Ratkaisun on vastattava yllä kuvattuihin tietosuojavaatimuksiin.
- Tarjotun ratkaisun ominaisuudet vastaavat lainsäädäntöä (esimerkiksi EU:n tietosuojasetus GDPR).
- Tarjoajan on toimitettava tarkastettavaksi tilaajavastuulain edellyttämät dokumentit, mikäli Tarjoajan tietoja ei löydy Vastuugroup.fi -portaalissa.

### Tarjouksen sisällölliset vaatimukset:

- Tarjous on tarjouspyynnön mukainen.
- Tarjouksen tulee olla voimassa **vähintään marraskuun loppuun 2024 asti**.
- Nopealla kokeilulla nähdään olevan vaikutus tuotteen/palvelun kehityksessä ja yrityksellä on selkeä intressi kehittää kokeilun kohteena olevaa tuotetta tai palvelua itsenäisesti eteenpäin.
- Tarjouksen tulee sisältää seuraavat selvitykset (löytyvät hakulomakkeesta):
  - Kokeiluun tarjottavan ratkaisun esittely
  - Kokeilun hinta-arvio
  - Kokeilun tämänhetkinen kehitysvaihe
  - Kokeilun tavoitteet yritykselle
  - Kokeilusuunnitelma
  - Kehitystiimin kuvaus
  - Kokeiluun tarvittavat resurssit

## Tarjousten vertailu ja valintakriteerit

Arviointiraati vertailee määräajassa saapuneet soveltuvuusvaatimusten mukaiset tarjoukset alla olevien kriteerien perusteella:

### 1. Ratkaisun laatu (50 %, jokaisesta alakohdasta pisteitä 0-5)

- Esitetyn ratkaisun vastaavuus haasteen tavoitteisiin
- Ratkaisun innovatiivisuus ja sisältää esimerkiksi uudenlaisia teknologisia ratkaisuja
- Käyttäjälähtöisyys ja kontekstiin sopivuus
- Vaikuttavuus ja käytettävyys

### 2. Kokeilusuunnitelman laatu (25 %, jokaisesta alakohdasta pisteitä 0-5)

- Tarjouksen vastaavuus tarjouspyynnössä mainittuun teemaan/mainittuihin teemoihin
- Kokeilu on toteuttamiskelpoinen tarjouspyynnön vaatimusten puitteissa
- Tarjoaja osoittaa, että sillä on riittävä osaaminen ja resurssit kokeilun toteuttamiseen



Euroopan unionin  
osarahoittama

innokaupungit



### 3. Liiketoiminta (25 %, jokaisesta alakohdasta pisteitä 0-5)

- Kokeiltu ratkaisu on monistettavissa tai toistettavissa, tavoitellut vaikutukset ja skaalautumispotentiaali käyvät ilmi tarjouksesta
- Toteuttavan tiimin kyvykkyys ja motivaatio ratkaisun kehittämiseen
- Suunnitelma ratkaisun jatkokehittämiseen

#### Tarjousten määräaika:

Kilpailuun ilmoittaudutaan täyttämällä tarjouslomake **perjantaihin 30.8.2024 klo 15:00** mennessä. Myöhästyneet tarjoukset suljetaan tarjouskilpailun ulkopuolelle.

#### Aikataulu:

- 1) Kokeiluhaku aukeaa **1.8.2024 ja tarjousten jättöaika umpeutuu pe 30.8.2024 klo 15:00**. Tarjous tulee jättää täyttämällä tarjouslomake [täällä](#). Myöhästyneet tarjoukset suljetaan tarjouskilpailun ulkopuolelle.
- 2) Kokeiluhaun infotilaisuus -webinaari pidetään **20.8.2024 klo 14-15**.
- 3) Tarjousten vertailun jälkeen hanketiimi kutsuu eniten vertailupisteitä saaneet tarjoajat pitchaustilaisuuteen. Pitchauspäivä järjestetään **19.9.2024 klo 9-13**.
- 4) Pitchauspäivässä yritykset pitävät lyhyen 20 minuutin esittelyn tuotteestaan/palvelustaan. Pitchauspäivän jälkeen raatilaiset arvostelevat ratkaisut ja korkeimmat pisteet saaneet yritykset ratkaisuihinsa (enintään 2) etenevät kokeiluvaiheeseen.
- 5) Kokeilut käynnistyvät valittujen toimittajien kanssa syksyllä 2024 siten, että kokeilujen tulee olla käynnistettävissä viimeistään marraskuussa 2024, ja niiden tulee olla toteutettavissa kokonaisuudessaan helmikuun 2025 loppuun mennessä.
- 6) Yritykset raportoivat kokeilustaan sekä kokeilun aikana että sen päätyttyä.

#### Hankintasopimus:

Hankintasopimuksessa tullaan käyttämään Helsingin kaupungin sopimus pohjaa, joka löytyy liitteenä kokeiluhakusivulta. **Varmista jo ennen tarjouksen jättämistä, että olet valmis tekemään sopimuksen näillä ehdoilla.**

#### Lisätietoja:

Roope Töllikkö, projektipäällikkö

KauKo - Kaupunkiympäristöt Kokeilualustana hyvinvointi-innovaatioille -hanke



Euroopan unionin  
osarahoittama

innokaupungit



FORUM  
VIRIUM  
HELSINKI



Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia,

Business Helsinki,

Kansakoulukatu 3, 00100 Helsinki

puh. +358401934949, [roope.tollikko@hel.fi](mailto:roope.tollikko@hel.fi)